

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 5/11
Λουξεμβούργο, 9 Φεβρουαρίου 2011

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-442/09
Karl Heinz Bablok κ.λπ. κατά Freistaat Bayern

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Υ. Βοτ το μέλι που περιέχει γύρη αραβοσίτου της σειράς MON 810 αποτελεί τρόφιμο που παράγεται από ΓΤΟ και για τη διάθεσή του στην αγορά επιβάλλεται η χορήγηση εγκρίσεως

Η οδηγία 2001/18¹ ορίζει ότι η σκόπιμη ελευθέρωση ή η διάθεση ΓΤΟ (γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών) στην αγορά επιτρέπεται μόνον κατόπιν εγκρίσεως.

Κατά τον κανονισμό 1829/2003², σε έγκριση υπόκεινται οι ΓΤΟ που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή, τα τρόφιμα που περιέχουν ή αποτελούνται από ΓΤΟ, καθώς και τα τρόφιμα που παράγονται από συστατικά παραγόμενα από ΓΤΟ ή περιέχουν τέτοια συστατικά.

Το 1998, η εταιρεία Monsanto έλαβε έγκριση για τη διάθεση στην αγορά γενετικώς τροποποιημένου αραβοσίτου της σειράς MON 810. Επιπλέον, έγκριση έλαβαν, επίσης, πλείονα προϊόντα που παρασκευάζονται από αραβόσιτο της σειράς MON 810, ήτοι τα άλευρα αραβοσίτου, η γλουτένη αραβοσίτου, το σιμιγδάλι αραβοσίτου, το άμυλο αραβοσίτου, η γλυκόζη αραβοσίτου και το έλαιο αραβοσίτου.

Ο γενετικώς τροποποιημένος αραβόσιτος της σειράς MON 810 περιέχει γονίδιο βακτηρίου το οποίο προκαλεί στο φυτό του αραβοσίτου τη σύνθεση τοξινών που καταπολεμούν τις λάρβες ενός επιβλαβούς για τον αραβόσιτο είδους πεταλούδας, το οποίο, όταν προσβάλλει το φυτό, εξασθενεί την ανάπτυξή του.

Το Freistaat Bayern (ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας, Γερμανία) είναι ιδιοκτήτης διαφόρων γεωτεμαχίων στα οποία καλλιεργήθηκε κατά τα παρελθόντα έτη γενετικώς τροποποιημένος αραβόσιτος της σειράς MON 8 10 για ερευνητικούς σκοπούς.

Ο Κ. Η. Bablok εκμεταλλεύεται μελισσοκομείο ερασιτεχνικού και οικολογικού χαρακτήρα και παράγει, πλησίον των γεωτεμαχίων του Freistaat Bayern, μέλι προς πώληση και προς ιδίαν κατανάλωση. Στο παρελθόν παρήγε επίσης γύρη προς πώληση ως τρόφιμο, υπό τη μορφή συμπληρωμάτων διατροφής.

Το 2005 εντοπίστηκαν, αφενός, DNA αραβοσίτου της σειράς MON 810 και, αφετέρου, γενετικώς τροποποιημένες πρωτεΐνες σε γύρη αραβοσίτου του Κ. Η. Bablok προερχόμενη από κυψέλες τοποθετημένες σε απόσταση 500 μέτρων από τα γεωτεμάχια του Freistaat Bayern. Επιπλέον, απειροελάχιστες ποσότητες DNA MON 810 ανιχνεύθηκαν και σε ορισμένα δείγματα μελιού του Κ. Η. Bablok.

Ισχυριζόμενος ότι η πρόσμιξη καταλοίπων γενετικώς τροποποιημένου αραβοσίτου κατέστησε τα μελισσοκομικά προϊόντα του ακατάλληλα προς διάθεση στην αγορά και κατανάλωση, ο Κ. Η. Bablok προσέφυγε κατά του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων. Το Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο του ομόσπονδου

¹ Οδηγία 2001/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 106, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1829/2003 και τον κανονισμό (ΕΚ) 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003 (ΕΕ L 268, σ. 24).

² Κανονισμός (ΕΚ) 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές (ΕΕ L 268, σ. 1).

κράτους της Βαυαρίας, Γερμανία) ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν η πρόσμιξη στα μελισσοκομικά του προϊόντα γενετικώς τροποποιημένης γύρης προκαλεί «σημαντική βλάβη» των εν λόγω προϊόντων, κατά την έννοια ότι για τη διάθεσή τους στην αγορά απαιτείται η λήψη εγκρίσεως.

Στις σημερινές προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, ότι, οι ΓΤΟ, όπως όλοι οι ζώντες οργανισμοί, αποτελούν βιολογικές οντότητες ικανές προς αναπαραγωγή ή προς μεταφορά γενετικού υλικού. Διαπιστώνει ότι η γύρη αραβοσίτου χάνει την ικανότητα γονιμοποίησης εντός σύντομου διαστήματος λόγω αφυδατώσεως, οπότε καθίσταται άψυχο υλικό. Μολονότι το εν λόγω υλικό ενδέχεται να εξακολουθεί να περιέχει γενετικές πληροφορίες, εντούτοις απλώς και μόνον η παρουσία σε αυτό DNA και το ενδεχόμενο ενσωματώσεως του εν λόγω DNA σε άλλους οργανισμούς δεν στοιχειοθετούν ότι ο εν λόγω νεκρός οργανισμός είναι ικανός να μεταφέρει ενεργά το γενετικό του υλικό.

Υπό τις συνθήκες αυτές, ο γενικός εισαγγελέας συνάγει το συμπέρασμα ότι **η γύρη αραβοσίτου της σειράς MON 810**, η οποία δεν είναι πλέον βιώσιμη, και, επομένως, δεν είναι πλέον ικανή να επιτελέσει τη λειτουργία της στην αναπαραγωγή, **δεν αποτελεί ζωντανό οργανισμό και, συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά ΓΤΟ.**

Αντιθέτως, ο γενικός εισαγγελέας Y. BOT διαπιστώνει ότι τόσο το μέλι στο οποίο ανιχνεύεται γύρη αραβοσίτου της σειράς MON 810, όσο και τα συμπληρώματα διατροφής με βάση τη γύρη που περιέχουν γύρη της ίδιας ποικιλίας αραβοσίτου **παράγονται από έναν ΓΤΟ.** Συναφώς, επισημαίνει ότι η εν λόγω γύρη χρησιμοποιείται ως συστατικό για την παρασκευή ή την προετοιμασία των εν λόγω μελισσοκομικών προϊόντων και ότι ίχνη της γύρης αυτής περιέχονται ακόμη και στα τελικά προϊόντα.

Περαιτέρω, ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει ότι ένα τρόφιμο το οποίο περιέχει υλικό προερχόμενο από γενετικώς τροποποιημένο φυτό πρέπει να θεωρείται πάντοτε, **ανεξαρτήτως του εάν η πρόσμιξη ήταν ηθελημένη ή μη**, ότι αποτελεί τρόφιμο που παράγεται από ΓΤΟ. Συγκεκριμένα, επισημαίνει ότι ο κίνδυνος που ενέχουν τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα για την ανθρώπινη υγεία είναι ανεξάρτητος από την ενσυνείδητη ή μη προσθήκη σε αυτά του εν λόγω υλικού που προέρχεται από γενετικώς τροποποιημένο φυτό.

Εν τέλει, ο γενικός εισαγγελέας διαπιστώνει ότι η μη ηθελημένη πρόσμιξη σε μέλι έστω και απειροελάχιστης ποσότητας γύρης αραβοσίτου της σειράς MON 810 συνεπάγεται ότι **για τη διάθεση του εν λόγω μελιού στην αγορά επιβάλλεται η χορήγηση εγκρίσεως.** Συναφώς, το γεγονός ότι η επίμαχη γύρη προέρχεται από ΓΤΟ που έχει λάβει έγκριση για σκόπιμη ελευθέρωση στο περιβάλλον και ότι ορισμένα άλλα προϊόντα του εν λόγω ΓΤΟ διατίθενται νομίμως στην αγορά ως τρόφιμα δεν έχει καθοριστική σημασία, διότι το μέλι που περιέχει την εν λόγω γύρη δεν έχει λάβει έγκριση κατά τον κανονισμό 1829/2003.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582